

יורם לנדסברגר ישב בכלא הבריטי - נפצע בתאונת דרכים באנגליה - הפסיד למעלה מחצי מיליון ל"י בהימורים, ובא לביקור מולדת של שבועיים

מאת שרית ישי

תושבי "כסית" הוותיקים לא האמינו למראה עיניהם. הצעיר גברי חקומה, לבוש החליפה האלגנטית, שישב ליד הבאר ולגם מכוס הבירה שבידו, דמה כשתייטפות-מים ליוזם לנדסברגר המפורסם. אולם כל ילד ברחוב דיוגוף ידע, כי לנדסברגר עזב את המיטרה לפני כשנה ור חצי, אחרי שהגיע עם מיטרתו ישראל להסדר שבו סוכם, כי יעזוב את גבולות המדינה לתקופה בת שלוש שנים, ובת מורה תסגור המיטרה את כל שרשרת התיקים הארוכה המתויקת בארכיונו תחת השם לנדסברגר.

אולם אותו צעיר בבאר היה בכלי-אחד יורם לנדסברגר, שהיה נכון להסביר לכל מי שפנה אליו, כי הוא נמצא בארץ בחטות החוק. סיפר לנדסברגר:

"עזבתי את הארץ באוגוסט '74 באונייה, אחרי סידור מיוחד שהיה לי עם הממשלה. באותו סידור נכתב במפורש כי מותר לי לחזור ארצה אחרי שלוש שנים, אולם במשך שלושת השנים אני רשאי לבקר בארץ שבועיים בכל שנה, כדי לבקר את אמי המתגוררת בגיבעתיים."

כשעזב לנדסברגר את נמל חיפה, לפני למעלה משנה וחצי, הפליגה האונייה ש- עליה עלה ליוון. אחרי ששהה תקופה מסוימת באיים היווניים נסע לאיטליה, ומשם המשיך לשווייץ. שם, באחד הבני קים הרבים שבעיר ציריך היה לו, לדבריו, חשבון. אחרי שהצטייד בסכום כסף המי שיד לפרנקפורט שבגרמניה, בפרנקפורט עסק, לדבריו, בסחר-מכונות, ופגש רבים מאותם ישראלים הישגים במוקד הפשע שם, ביניהם את חברי כנופיות מברחיי ההרואין שמישפטם, המכונה "הקשר הישראלי", מתנהל עתה בגרמניה.

מפרנקפורט נסע יורם ללונדון, שם הת- כון לשהות תקופה קצרה ביותר. אולם שלא בכונה נשאר תקופה ארוכה, יחסית מספר יורם: "הכל התחיל מאקדה שקניתי בפרנקפורט, בחנות כלבי-גושק. קיבלתי קבלה עבור האקדה, וחשבתי שהכל בסדר. זה לא היה אקדה המיועד להריגה, כי אם אקדה של קליעה למטרה, שבו שיחקתי, הכדורים שלו היו בקוטר של שני מילימטר, ואפילו אם הייתי רוצה מאד להרוג אדם, הייתי צריך לירות בו שישה כדורים מטוח של חצי מטר, ואז אולי היה מת."

המיטרה הבריטית ערכה אצלי חיפוש במכונית, מצאה את האקדה ועצרה אותי. בתקופת המעצר (שהיה ממש בית-הבראה לעומת מעצר בארץ, מכיוון שנתנו לי שם לעזות את השעון והשרשרת שלי, להחליף כל יום חליפה, ואפילו לאכול אוכל שבושל מחוץ לכותלי הכלא), קיבלה המיטרה הר בריטית מידע על העבר שלי ממיטרת ישראל, מובן שזה דפק אותי במישפט, וחטפתי שנה. שליש ירד לי אוטומטית, ואת שאר שמונת החודשים ביליתי בבית הכלא הכי גדול באירופה, כלא וורמווד סקסס."

אך קודם שנעצר עליידי הממשלה, היה יורם לנדסברגר מעורב בתאונת-דרכים קשה. יורם שהתגורר ברובע מייפיד הר אריסטוקרטי, בדירה שעבורה שילם סך של 50 לירות שטרלינג לשבוע, החזיק בין השאר גם במכונית מרצדס יקרה, מדגם 280 ספורט. אולם זמן קצר אחרי שרכש את המכונית התנגש במכונית-כבאים בריטית. מכוניתו נהרסה, הוא נפצע קשה ואושפז בבית-החולים סנט מארי לתקופה של שלושה שבועות. לנדסברגר, שנפצע

ברגליו, היה חבוש בגבס חודשיים אחרי התאונה.

שיחות

על החיים

י יורם לנדסברגר, אחת הדמויות הר מפורסמות והסגנוניות ביותר בעולם הפשע הישראלי, כילה קרוב לשליש מ- חייו הקצרים בין כותלי הכלא.

בהיותו בן שנה וחצי איבד אביו את עצמו לדעת. עם פרוץ מלחמת-השחרור נשלח יורם לבית-יתומים ברמת-גן, שם היה עליו לחבוש כיפה ולהתפלל לפני הר ארוחות ולקיים מצוות. בגיל עשר ביצע, ביחד עם חבר, את הפשע הראשון שלו, כשגנב מתוך אוטובוס תיק של נהג ובו 120 לירות, סכום גדול מאד באותם ימים. היתה זו הראשונה בשרשרת ארוכה של גניבות ועבירות אחזקת רכוש גנוב. אך את פירסומו הראשון קנה לו כאשר ביצע

"זהו הספר הכי יפה שקראתי בחיים שלי. דילגתי על כל קטעי הנשיקות והחיבוקים, והתעכבתי במיוחד על הקטעים הפילוסופיים. אחר-כך, בכלא הבריטי, כשקראתי את הספר של קרוי, מצאתי את עצמי בתחילה הוא גרם לי להתבייש בעובדה שאני גנב, אבל מאוחר יותר הבנתי שעל פי קרוי עדיף להיות גנב העובד עם השכל למען האינטרסים שלו, מאשר להיות אחד מהעדר הממלא הוראות ואומר אמן על כל מה שעושים לו."

"אני מעריך את קרוי, ואף-על-פי-כן אני נשאר עם עצמותי, למרות שאני חי על-פי העקרונות שבהם הינחה אותי בי סיפרו. באופן אישי, קרוי האיש אינו בעיניי אותי, ולא חשוב לי אם הוא כי אוסטרליה או בת-לאביב. מעניינת אותי רק התורה שלו, ואני מתכוון להמשיך וללמוד אותה. אני בעד שכל נגד ברור טאליות. בעד כל הון שבעולם לא אעשה מעשה-פשע שיש בו ברוטאליות. אני עובד רק עם השכל."

לנדסברגר בא לאמת

בבית-הכלא בבריטניה עסק יורם לנדס- ברגר, יחד עם חבריו האסירים, בצביעת צעצועים. האנגלים שלו השתפרה, הוא הזמין - וקיבל - דרך ידידים בארץ עיתונים ישראליים, עקב אחד רשימת ה- ספרים החדשים שיצאו לאור וקרא ספרים רבים. לדבריו, הוא תולעת ספרים. "גם בכלא בארץ, כשהייתי שפוט, הייתי קורא המון. כולם היו יוצאים לעבודה ו- אני הייתי קורא. סירבתי לצאת לעבודה. אחרי הכל השופט שפט אותי למאסר, ולא לעבודת-פרך."

אינטרסנט כמו

ד"ר קרוי

כשהשתחרר מן הכלא נסע יורם לגרמניה, שם החל מישפטם של אנשי כנופיות מברחיי ההרואין הישראליים. לי יורם, בניגוד לרבים אחרים, יש דיעה ברורה מדוע בחרו הישראלים דווקא ב- גרמניה כמרכז לסחר-בסמים ופשעה.

מסביר יורם: "זה יכול היה לקרות בכל מדינה. זו שטות לומר שהישראלים בחרו בגרמניה בגלל הרגישות של הגר- מנים לבעיית היהודים. פשוט בגרמניה הכסף יותר חזק, יש לו יותר כוח. מאז מלחמת-העולם השנייה נמצא המארק ה- גרמני בעלייה מתמדת, ומעולם לא היה בירידה. זוהי הסיבה האחת והיחידה שה- ישראלים פעלו שם."

"העונש על סחר-בסמים הוא קשה מאוד בגרמניה. אני מכיר ישראלים שחטפו למעלה מעשר שנים. העיתונות בארץ מנפחת את כל הסיפור. זה לא נכון ש- מתנהגים אל הישראלים יפה מהמקובל. בתקופת המישפט, הבנאדם הוא חף-משפט בגרמניה, לכן מתנהגים אליו בהתאם, ולא חשוב אם הוא ישראלי או יפני. ההישוב של הישראלים היה הישוב ריווחי ותו-לא. הם לא חשבו בכלל על האפשרות שבגלל שהם ישראלים, יתחשבו בהם."

כשעזב לנדסברגר את הארץ, סיפר לי עיתונאי מסויים כי הוא מיליונר. כיום הוא טוען כי סיפר לעיתונאי בדותה, והלה לקח אותה ברצינות. אולם להגיד על יורם לנדסברגר כי הוא עני, קשה. לדבריו, ביזבו במשך תקופה בת שמונה חודשים סך של 40 אלף לירות שטרלינג, שערכם 600 אלף לירות ישראליות - בהימורים בקזינו.

אומר יורם: "מה יש, נהניתי מזה! הייתי הולך מהפלייבוי לוויקטוריה, ומד וויקטוריה לפיל הדבן. זורקתי כספים מה- בוקר עד הערב, אבל כל זמן שנהניתי לא היה איכפת לי. בכלל, אני אינטרסנט בדיוק על-פי תורתו של קרוי. היה לי אינטרס ליהנות, ולא היה איכפת לי לבזבז כספים. יש לי אינטרס עם מישחור - אני מזמין אותו על חשבונאי, אבל לפעמים יש אצלי חריגים. אתמול, למשל, הזמנתי שלוש בחורות למיסעדת האשכנזים קיסטון. לא היה לי אינטרס אצל אף אחת מהן, אבל במחשבה שנייה אולי היה לי אינטרס לטווח רחוק. גם כך אני עובד."

גם בספרד

יש שמש

י בעניין בחורות: יורם טוען כי במשך תקופת היותו בחוץ-לארץ היו לו המון חברות, ואפילו לא אהבה אחת. כעת הוא חושב ברצינות להתחתן ולהקים משפחה, והוא מחפש את המועמדת המתאימה. לדבריו, אינו חייב לאהוב אותה, די שהיא תתאים לו.

בעוד כשבעה הוא עומד לעזוב את הארץ, ובעוד כשנה וחצי יוכל לחזור לצמיתות. אך לדבריו, הוא אינו מתכוון לנצל את ההרשאה שניתנה לו על-ידי הממשלה: "אני לא חושב לחזור. בחוץ-לארץ אף פעם לא עצרו אותי כמו פה. שם בכלל לא קיים חוק נגד שוטטות. אתה יכול להסתובב מהבוקר עד הבוקר שלמחרת, וכל שוטר שיראה אותך אפילו חמש פעי מים בשעה, יגיד לך בוקר טוב או, ערב טוב."

"שם אני מרגיש טוב מכל הבחינות. נכון שהשמש חסרה לי ואני מתגעגע, אבל גם לזה יש פתרון. גם ביוון ובי- ספרד יש שמש. כעת כשאני בחופשה, אני נה. פוגש ידידים, מבלה ושמה שאני עוזב בעוד כמה ימים. יש לי כל כך הרבה מה לעשות, שאני לא יודע במה להתחיל."

"אבל אני נוסע, לא צריך לדאוג לי. אני תמיד מוצא את העיסוקים שלי."

